

Editorial September Issue vol.1 | 2021

Μανώλης Οικονόμου - 01/01/1970

Έχουμε την τύχη να ζούμε ανάμεσα σε συγκλονιστικά ερείπια μεγάλων πολιτισμών του παρελθόντος, τα οποία καθόρισαν την πορεία του δυτικού πολιτισμού και κατ' επέκταση του νεοελληνικού κράτους. Όμως αυτές οι πέτρες, αυτά τα μάρμαρα που μας παραδόθηκαν, δεν ανήκουν σε εμάς. Δεν είμαστε εμείς οι ιδιοκτήτες τους, όπως λαυθασμένα πιστεύουμε αρκετές φορές. Ανήκουν στην παγκόσμια ιστορική παρακαταθήκη της αρχιτεκτονικής, και ως εκ τούτου είναι κτήμα ολόκληρης της οικουμένης. Σε μας έλαχε ο κλήρος να τα φυλάμε και να τα προστατεύουμε ως κόρη οφθαλμού, ως τα πολύτιμα εκείνα κειμήλια που «γι' αυτά πολεμήσαμε», όπως έλεγε ο Μακρυγιάννης.

Το νοερό ταξίδι στο χθες, σ' αυτό κυρίως στοχεύει. Στην αυτογνωσία μας! Στον διαρκή, αναγκαίο έλεγχο του άγνωστου δρόμου πάνω στον οποίο πορευόμαστε. Στο ποιοι είμαστε και πού πάμε. Στην ευθύνη που έχει η γενιά μας, όπως και κάθε γενιά μέσα στο πέρασμα του χρόνου, να παραδώσει με ασφάλεια στο μέλλον αυτό που της εμπιστεύτηκε το παρελθόν. Η συζήτηση αυτή, συνεπώς, αφορά όχι μόνο τους ειδικούς επιστήμονες, αλλά ολόκληρη την ελληνική κοινωνία.

Όλους τους πολίτες που μετέχουν στο κοινωνικό γίνεσθαι. Είναι δικαίωμα και υποχρέωση μαζί. Γι' αυτά που κάναμε ή δεν κάναμε θα λογοδοτήσουμε στο μέλλον. Με την έννοια αυτή, η συζήτηση για το τι, το πώς και το γιατί είναι μια συζήτηση εξόχως πολιτική.

Η ενδελεχής, κοπιώδης έρευνα, η τεκμηρίωση, η διαρκής προσπάθεια να κατανοήσουμε κάθε φορά τα περασμένα, να δούμε όσο το δυνατόν καλύτερα και εγκυρότερα το ομιχλώδες, δυσδιάκριτο και -τις περισσότερες φορές- σκοτεινό παρελθόν, να αφουγκραστούμε τις πέτρες που διηγούνται ψιθυριστά την ιστορία αυτών που τις πελέκησαν και τις έχτισαν, έχουν στόχο εν τέλει την κατανόηση του δικού μας κόσμου.

Αυτή η αγωνιώδης και βασανιστική προσπάθεια ανακάλυψης της κρυμμένης «αλήθειας» είναι που κινητοποιούσε τους ερευνητές του παρελθόντος και θα κινητοποιεί εσαεί τους ερευνητές του μέλλοντος. Γιατί η απάντηση στα αρχέγονα ερωτήματα δεν θα 'ναι ποτέ τελεσίδικη. Μη λησμονούμε τη βασική αρχή: ποτέ δεν θα αντικρίσουμε τα ρημαγμένα χαλάσματα που έφτασαν ως εμάς με τα μάτια εκείνων που τα έχτισαν! Η ματιά εκείνων έφυγε και χάθηκε για πάντα μαζί τους, θάφτηκε οριστικά στο σώμα της Ιστορίας.